

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. birželio 17 d. Nr. 21RE-655

(AG-435/07-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant pareiškėjui (duomenys neskelbtini),

dalyvaujant atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atstovei (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjo (duomenys neskelbtini) 2026-05-14 patikslintą skundą (gautą ir užregistruotą Komisijoje 2026-05-14 Nr. 20R-1652) dėl atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2026-03-27 rašto Nr. B6-(1.19E)-4436 „Dėl jūsų skundo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas skunde prašo: 1) panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba, VMVT) 2026-03-27 raštą Nr. B6-(1.19E)-4436 „Dėl jūsų skundo“ (toliau – Raštas); 2) įpareigoti Tarnybą atlikti naują, visapusišką tyrimą, pripažįstant medicininius dokumentus svariu įrodymu; 3) įpareigoti Tarnybą priimti sprendimą, kuriuo gamintojas AB „Vilniaus Pergalė“ būtų įpareigotas papildyti produkto ženklavinį tiesioginiu įspėjimu apie dantų traumų riziką dėl galimų kietų riešutų kevalų priemaišų, taip užtikrinant vartotojų teisę į saugų maistą ir tinkamą informavimą, kaip to reikalauja Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnio 3 dalies b punktas.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad Tarnyba ignoravo faktinę žalą sveikatai, paties gamintojo pripažinimą dėl technologinio nesaugumo ir netinkamai interpretavo ES maisto saugos reglamentus, pirmenybę teikdama gamybos procesui, o ne vartotojo saugumui. Tarnyba teigia, kad įspėjimas apie traumą nėra privalomas, nes jo nėra 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (toliau – Reglamentas Nr. 1169/2011) nustatytame baigtiniame sąraše. Tai klaidinga interpretacija. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas Nr. 178/2002) 14 straipsnio 3 dalies b punktas nurodo, kad vertinant saugą privaloma atsižvelgti į vartotojui suteiktą informaciją, kad būtų išvengta konkretaus neigiamo poveikio sveikatai. Privalomo sąrašo „baigtinumas“ neatleidžia nuo pareigos pateikti saugą užtikrinančią informaciją. Tarnyba laiko užrašą apie

priemaišas tiksliau. Tačiau pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį, informacija privalo būti aiški. Terminas „organinės priemaišos“ pirkėjui asocijuojasi su minkštais elementais, o ne dantis laužančiu kaulinio kietumo kevalu. Tai pavojaus maskavimas, neleidžiantis vartotojui suvokti realios fizinės traumos rizikos. Tarnyba Sprendime remiasi įprastomis vartojimo sąlygomis – „Vertinant, ar maistas yra nesaugus, turi būti atsižvelgiama į įprastas jo vartojimo sąlygas ir vartotojui pateikta informacija, įskaitant informaciją produkto etiketėje“, tačiau jas interpretuoja klaidingai. Kramtant riešuto branduolį, sveikas dantis negali lūžti, tačiau kramtant riešutą kevalą ar jo fragmentą, dėl pastarojo kietumo, mechaninė trauma (danties lūžis) tampa neišvengiama. Pareiškėjo atveju būtent ši aplinkybė sukėlė danties lūžį. Čia esminė Tarnybos loginė klaida: institucija pripažįsta, kad gamintojas etiketėje nurodo „organines priemaišas“, tačiau šią informaciją traktuoja kaip „savanorišką“. Pareiškėjo nuomone, jei gamintojas pats oficialiai pripažįsta (pvz., rašte Nr. S107/26-60), jog dėl technologinių ribotumų negali visiškai pašalinti dantis laužančių svetimkūnių, ši informacija privalo būti klasifikuojama ne kaip savanoriškas priedas, o kaip kritinė saugos informacija. Be tiesioginio ir aiškaus įspėjimo apie mechaninės traumos riziką, vartotojas negali objektyviai įvertinti pavojaus ir priimti saugaus sprendimo vartoti produktą. Tarnyba teigia, kad tai žodis „sveiki“ riešutai apibūdina tik formą. Tačiau pirkėjui žodis „sveiki“, kartu su deklaracija apie „pastangas užtikrinti kokybę“, sukuria bendrą saugumo lūkestį. Jei produkte randamas dantis laužantis kevalas, tai yra tiesioginis vartotojo klaidinimas dėl produkto savybių.

Tarnyba teigia, kad produktas saugus, nes gamykloje veikia Rizikos veiksnių analizės ir svarbių valdymo taškų (toliau – RVASVT) sistema ir metalo detektoriai. Tai formalus vertinimas. Metalų detektoriai neaptinka kevalų, o jei „ciklonai“ praleido svetimkūnį, vadinasi, saugos sistema konkrečiu atveju neveikė. Technologinės aplinkybės negali pateisinti sveikatai kenksmingo produkto teikimo į rinką. Tarnybos argumentas, jog nesaugumo negalima konstatuoti nepateikus paties svetimkūnio, yra neproporcingas ir formalus. Administracinėje teisėje galioja įrodymų visumos principas. Šiuo atveju priežastinį ryšį tarp produkto vartojimo ir žalos sveikatai patvirtina nuosekli įrodymų grandinė: odontologo fiksacija iškart po įvykio bei medicinos centro išvada. Pabrėžė, kad vartotojo reakcija traumą sukeliančio įvykio metu yra instinktyvi – patyrus staigų skausmą ir nulūžus dančiui, pirminis pirkėjo veiksmas yra išsivalyti burnos ertmę nuo maisto masės, kad būtų galima įvertinti pažeidimą ir sustabdyti galimą kraujavimą. Reikalavimas tokioje kritinėje situacijoje ieškoti ir identifikuoti kietą dalelę tarp sukramtyto maisto likučių yra neadekvatus realiai situacijai. Todėl institucija turėtų remtis netiesioginiais, bet objektyviais mediciniais įrodymais, o ne formaliai atmesti skundą dėl svetimkūnio nebuvimo.

Tarnybos pozicija, kad kietos dalelės yra „teoriškai įmanomos“ dėl žaliavos prigimtės, pažeidžia Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 4 straipsnį bei 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktus. Tarnyba nepagrįstai pateisina vartotojo klaidinimą: terminas „organinės priemaišos“ neatskleidžia mechaninės traumos pavojaus, o žodis „sveiki“ riešutai sukuria apgaulingą saugumo įspūdį. Be to, Tarnyba, atsisakydama įpareigoti gamintoją pateikti aiškų įspėjimą, nevykdo Maisto įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje jai nustatytos pareigos imtis priemonių, kad vartotojai būtų informuoti apie pavojų ir galėtų jo išvengti.

Tarnyba tyrimą nutraukė, nes gamyklos sandėlyje partijos nebuvo. Tai pažeidžia 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (toliau – Reglamentas 2017/625) 9 straipsnį. Valstybinė kontrolė privalėjo būti tęsiama mažmeninėje prekyboje (pvz., tinklo „Iki“ parduotuvėse) atliekant kontrolinius pirkimus, nes rizika vartotojams ten

vis dar egzistuoja. Tarnyba visiškai nevertino skunde cituotų AB „Vilniaus Pergalė“ raštų (pvz., Nr. S107/26-60), kuriuose gamintojas pripažįsta, kad „visiškas eliminavimas nėra techniškai įmanomas“. Tarnyba ignoravo paties gamintojo patvirtintą nuolatinę riziką.

Tarnybos atsisakymas keisti išvadas pagal Reglamento 178/2002 14 straipsnio 8 dalį yra neteisėtas. Institucija turėjo teisinį pagrindą riboti produkto pateikimą rinkai iki bus užtikrintas tinkamas ženklavimas, tačiau pasirinko ginti gamintojo technologinį procesą, o ne viešąjį interesą. Toleruodama neaiškų ženklavimą („organinės priemaišos“), Tarnyba leidžia gamintojams sistemingai vengti atsakomybės už nesaugią produkciją, perleidžiant mechaninės traumos riziką vartotojui. Institucija privalo užtikrinti, kad gamybiniai sunkumai netaptų pateisinimu žaloti žmones, o vartotojai būtų įspėti apie realų, o ne abstraktų pavojų.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus argumentus.

Tarnyba atsiliepiame nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad Tarnyba yra kompetentinga Lietuvos Respublikos Vyriausybės institucija, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos teisės aktais, yra suteikta teisė vykdyti valstybinę maisto ir veterinarinę kontrolę šalies teritorijoje, atliekant kontroliuojamų sričių ūkio subjektų patikrinimus, įvertinus gautą informaciją, pateiktus duomenis bei dokumentus dėl produkto saugos, priimti atitinkamus šiuo klausimu sprendimus. Vadovaudamasi Ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklėmis, patvirtintomis Tarnybos direktoriaus 2015-01-28 įsakymu Nr. B1-59 „Dėl ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Patikrinimų taisyklės), Tarnyba 2026-02-18 atliko neplaninį AB „Vilniaus Pergalė“ konditerijos ceche (toliau – maisto tvarkymo subjektas) patikrinimą, kurio metu buvo įvertintos pareiškėjo pranešime nurodyto produkto „Pergalė Juodasis šokoladas su sveikais lazdyno riešutais“ gamybos sąlygos, naudojama įranga ir inventorių, šokolado gamybai naudojamų žaliavų kontrolė, kokybės užtikrinimo procedūros, technologijų, skirtų kietų natūralios kilmės dalelių pateikimo į produktą rizikos sumažinimui, ženklavimas, receptūros ir technologiniai aprašymai, įmonės RASVT sistemos savikontrolės ir privalomų higienos reikalavimų vykdymo kontrolė. Kompleksiškai įvertinus visas aplinkybes, nustatytus ir patikrintus faktus, 2026-02-24 pareiškėjui buvo pateiktas atsakymas raštu Nr. B6-(1.19 E)-2642 „Dėl pranešimo (skundo) tyrimo“, o gavus skundą, 2026-03-27 buvo išsiųstas ginčijamas Raštas, kuriuo buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjo prašymą pripažinti produktą nesaugiu, pateikiant tokio sprendimo priėmimą pagrindžiančius argumentus. Pareiškėjas siekia nepagrįstai sutapatinti dvi skirtingas teises kategorijas – maisto saugos vertinimą ir privalomos informacijos vartotojams teikimą.

Pažymėjo, kad pagal Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalį nesaugus maistas į rinką nepateikiamas. Tad, vertinant maisto saugą, turi būti nustatyta, ar produktas yra kenksmingas sveikatai arba netinkamas žmonėms vartoti, taip pat privaloma atsižvelgti į įprastas vartojimo sąlygas, kuriomis vartotojas šį maistą vartoja, ir į jo vartojimo sąlygas kiekviename maisto gamybos, perdirbimo bei paskirstymo etape bei vartotojui suteiktą informaciją, apie tai, kad reikia vengti konkretaus maisto produkto ar produktų kategorijos neigiamo poveikio sveikatai, įskaitant informaciją etiketėje ir kitą vartotojo dažniausiai gaunamą informaciją. Tai reiškia, kad pareiškėjo argumentas dėl Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 3 dalies b punkte kylančios pareigos pateikti bet kokią informaciją, kuri, jo nuomone, galėtų būti reikšminga vartotojo saugai, nėra teisinga, nes pareiškėjas nepagrįstai siekia išplėsti teisės normos taikymo sritį bei sukurti naują gamintojui pareigą, kurios nėra įtvirtinta nei Reglamente Nr. 1169/2011, nei kituose teisės aktuose. Reglamento Nr. 1169/2011 II priede pateiktas alergenų ir netoleravimą sukeliančių medžiagų sąrašą yra baigtinis, kuriame aiškiai apibrėžti atvejai, kada informacija apie konkrečius alergenus ir netoleravimą sukeliančias medžiagas privalo būti teikiama vartotojui. Be to, remiantis Reglamento Nr. 1169/2011 9 straipsnio 1 dalimi maisto produktų ženklavime privaloma pateikti nustatytą baigtinį informacijos sąrašą (maisto produkto pavadinimą, sudedamųjų dalių sąrašą, alergenus, tam tikrų sudedamųjų dalių ar jų kategorijų kiekį, grynąjį kiekį, tinkamumo vartoti terminą, kilmės šalį, maistingumo deklaraciją ir kt.). Tai reiškia, kad minėtas reikalavimas nenustato pareigos maisto produkto ženklavimo etiketėje nurodyti įspėjimų apie galimą mechaninę traumą ar natūralios kilmės fizinių priemaišų tokių, kaip riešutų kevalo fragmentų, pasitaikymo riziką.

Priimant ginčijamą Raštą, buvo atsižvelgta į tai, kad pareiškėjas nepateikė objektyvių įrodymų, leidžiančių identifikuoti svetimkūnį ar nustatyti jo ryšį su nagrinėjamu produktu. Nesant paties objekto ar kitų jo identifikavimui reikšmingų duomenų, nebuvo galimybės nustatyti nei traumų sukėlusios medžiagos pobūdžio, nei jos kilmės. Be to, įvertinus produkto specifiką ir tai, kad šokolado su lazdyno riešutais gamyboje naudojamos natūralios žaliavos, kurioms būdinga minimali organinių priemaišų, įskaitant riešutų kevalų ar jų fragmentus, rizika, taip pat nesant kitų analogiškų vartotojų skundų, nebuvo pagrindo daryti išvadą, kad produktas neatitinka Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnyje nustatytų maisto saugos reikalavimų. Be to, nors tokia rizika technologinėmis priemonėmis yra mažinama, tačiau jos eliminuoti visiškai neįmanoma. Pažymėjo, jog produkto ženklavime buvo aiškiai pateikta informacija apie galimą organinę taršą, t. y. galimą riešutų kevalo ar jo fragmentų pasitaikymą, todėl ši rizika laikytina numatoma ir susijusi su produkto pobūdžiu, o ne netikėta ar neproporcinga. Minėta pozicija minima ir maisto tvarkymo subjekto AB „Vilniaus Pergalė“ 2026-02-03 rašte „Atsakymas į 2026 m. sausio 29 d. pakartotinę pretenziją“, adresuotame pareiškėjui.

Rizikos egzistavimo tikimybė ir jos pasireiškimas, kaip neišvengiamas, yra aptartas Maisto įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje maisto sauga. Pažymėjo, kad 2026-02-18 atlikus maisto tvarkymo subjekto neplaninį patikrinimą, savikontrolės (RVASVT) sistemos pažeidimų nebuvo nustatyta. Tai liudija, jog maisto tvarkymo subjektas taikė teisės aktų reikalavimus atitinkančias rizikos valdymo ir kontrolės priemones, nenustatant sisteminių gamybos ar saugos užtikrinimo pažeidimų. Tai reiškia, kad į rinką nebuvo pateiktas nesaugus maistas Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio prasme. Remiantis išdėstytais argumentais darytina išvada, kad Rašte priimtas sprendimas – nepripažinti minėto produkto nesaugiu, buvo teisėtas ir motyvuotas, nes nebuvo nustatyta, kad produktas neatitiko teisės aktuose nustatytų saugos reikalavimų ar kėlė vartotojui neproporcingą ir iš anksto neatskleistą riziką.

Pareiškėjo nurodytas vienkartinis susižalojimo atvejis, kai nėra objektyvių duomenų apie konkretų svetimkūnį, jo kilmę ar ryšį su nagrinėjamu produktu, nurodytų kitų analogiškų atvejų, taip pat ir nenustačius gamybos proceso ar savikontrolės pažeidimų, negalėjo būti laikomas pakankamu pagrindu konstatuoti produkto ar jo partijos nesaugumą. Aplinkybė, kad naudojant riešutus gali pasitaikyti pavienių kietų dalelių, nereiškia teisės aktų pažeidimo ir negali būti vertinama kaip neleistina rizika, kuomet gamintojas taiko pagrįstas ir pakankamas rizikos valdymo priemones, įskaitant papildomą informaciją produkto etiketėje. Todėl, pareiškėjo nurodomas Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 3 dalies b punktas yra vertinamojo pobūdžio norma, o ne teisės norma, nustatanti privalomą papildomą produkto ženklavimą papildomais įspėjimais dėl traumos, kurie nėra numatyti specialiajame maisto informacijos teikimą reglamentuojančiame Reglamente Nr. 1169/2011. Šiuo atveju nereikalauja ženklavime detalios aprašyti visų teoriškai galimų produkto fizinių savybių ar individualiai suvokiamų rizikų, jeigu vartotojui pateikiama informacija objektyviai nurodo priemaišų galimybę. Sąvoka „organinės kilmės priemaišos“ nepaneigia galimybės, kad priemaišos gali būti įvairių fizinių savybių, įskaitant kietesnius natūralios kilmės fragmentus.

Tarnybai nėra aišku, kodėl pareiškėjas apeliuodamas į Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį neigia įrašo „tiksliai“ pritaikymo galimybę, orientuodamasis į kitą žodį „aiški“, kai Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnio 2 dalyje yra minimas Tarnybos nurodytas kritikuojamas žodis, kad „Informacija apie maistą turi būti tiksli, aiški ir vartotojui lengvai suprantama“. Tai, jog Tarnyba kompleksiskai vertino Reglamento 1169/2011 7 straipsnio teisės normą, o ne žodžio taikomumą, liudija ginčijamame Rašte esantis įrašas, kad pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį, informacija apie maistą negali klaidinti dėl maisto pobūdžio, savybių, sudėties ar gamybos būdo ir turi būti tiksli, aiški bei vartotojui lengvai suprantama. Pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį maisto tvarkymo subjektui nėra įtvirtinta pareiga išsamiai aprašyti kiekvieną teoriškai galimą natūralios kilmės priemaišą ar jos fizines savybes. Todėl aplinkybė, kad etiketėje nėra įvardyti riešuto kevalo ar jo fragmentų, nereiškia, kad pateikta informacija yra klaidinanti. Pareiškėjas subjektyviai aiškina terminą „organinės priemaišos“, aiškinimas nėra pagrįstas nei lingvistiniu, nei teisiniu požiūriu.

Pažymėjo, kad pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį maisto informacija laikoma klaidinančia tuomet, jei ji objektyviai gali suklaidinti vartotoją dėl maisto savybių, sudėties ar poveikio. Tačiau ši nuostata nenustato pareigos išsamiai aprašyti kiekvieną teoriškai galimą natūralios kilmės priemaišą ar jos fizines savybes. Todėl, vien ta aplinkybė, kad etiketėje nėra atskirai įvardyta riešuto kevalo ar jo fragmentų, nereiškia, kad vartotojui pateikta informacija buvo klaidinanti arba maskuojanti pavojų, neleidžiant vartotojui suvokti realios fizinės traumos rizikos. Šiuo atveju pareiškėjas neatsižvelgė į tai, jog vertinimas atliekamas ne pagal individualaus vartotojo subjektyvų suvokimą, kaip tą siekia perteikti pareiškėjas, bet remiantis apdairaus vidutinio, pakankamai informuoto ir protingai pastabaus vartotojo kriterijų. Pažymėjo, jog „Pergalė Juodasis šokoladas su sveikais lazdyno riešutais“ ženklime buvo pateiktas užrašas „Dedame visas pastangas užtikrinant kokybę, tačiau riešutuose gali būti organinės kilmės priemaišų“, kuris ne tik liudijo apie papildomą gamintojo tinkamą vartotojo informavimą bei išpėjimą apie galimą natūralios kilmės, organinių priemaišų pasitaikymą dėl naudojamos žaliavos pobūdžio, bet ir sąlygojo Reglamento Nr. 1169/2011 reikalavimams atitikimo buvimą, t. y. vartotojo neklaidinimą, akivaizdžiai paneigiant pareiškėjo klaidingus teiginius, jog tai „pavojaus maskavimas, neleidžiantis vartotojui suvokti realios fizinės traumos rizikos“. Todėl papildomas išpėjimas apie riešuto organinės kilmės priemaišas laikytina pakankama, o ne klaidinančia aplinkybe. Pareiškėjo apeliavimas į tai, kad pavojaus maskavimas neleidžia „<...> vartotojui suvokti realios fizinės traumos rizikos“ yra klaidinantis, nes kalbant apie ženklime pateiktą užrašą yra tiksliai įvardyta žaliavos (riešuto) organinės kilmės priemaiša. Be to, siekiant pripažinti informaciją klaidinančia, turi būti įrodyta, kad ji realiai iškreipia vartotojo suvokimą apie produktą. Prielaida apie galimas vartotojų asociacijas su „minkštomis medžiagomis“ tokio įrodymo nesudaro. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad terminas „organinės kilmės priemaišų“ absoliučiai neklaidinantis, aiškus, atitinkantis produkto pobūdį ir nesukeliantis tokio klaidingo išpūdžio, kuris leistų konstatuoti Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnio pažeidimą. Aplinkybė, kad gamintojas papildomai informuoja vartotojus apie galimą organinės kilmės priemaišų pasitaikymą, nereiškia, kad tokia informacija pagal teisės aktus tampa privaloma nurodoma saugos informacija, ką siekia įrodyti pareiškėjas. Papildomos informacijos pateikimas dėl „organinės kilmės priemaišų“ negali būti aiškinamas kaip gamintojo pripažinimas, jog produktas yra nesaugus arba neatitinka teisės aktuose nustatytų maisto saugos reikalavimų. Reglamente Nr. 1169/2011, Reglamente Nr. 178/2002 maisto tvarkymo subjektui nėra įtvirtinta pareiga produktus, kuriuose yra riešutų, ženklinėti specialiu išpėjimu apie galimą danties pažeidimo riziką dėl natūralios kilmės riešuto kevalo ar jo fragmento pasitaikymo. Tai reiškia, kad pareiškėjas gamintojo nurodomą atsargumo priemonę siekia paversti prisipažinimu apie nesaugumą, nors Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata nereglamentuoja privalomos informacijos turinio ir nesukuria pareigos kiekvieną potencialią ar teorinę riziką įvardyti atskiru išpėjimu produkto etiketė ženklime.

Pažymėjo, kad pagal Lietuvos higienos normos HN15:2021 „Maisto higiena“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005-09-01 įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2021 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ 4 punktą, maisto tvarkymo subjektai, tvarkydami maistą, turi taikyti individualią RVASVT sistemą arba naudotis konkrečios maisto tvarkymo srities geros higienos praktikos taisyklėmis (toliau – GHP taisyklės). Maisto sauga užtikrinama būtent per sistemines prevencines priemones, tokias kaip savikontrolės sistema, kuri paremta RVASVT, o ne per absoliutaus pavojų nebuvimo garantiją. Todėl vertinimas, ar sistema veikia ir ar nebuvo pažeidimų, yra esminis, o ne formalus kriterijus. Pareiškėjo pateikti odontologo įrašai dėl danties lūžio nepatvirtino konkrečios lūžį sukėlusios priežasties. Maisto įstatymo 5 straipsnio 3 dalis įpareigoja kompetentingas institucijas imtis priemonių, kai nustatoma ar pagrįstai įtariama rizika maisto saugai, tačiau nesukuria pareigos reikalauti papildomų ženklinimo išpėjimų tais atvejais, kai tokia pareiga nėra nustatyta Europos Sąjungos ar nacionaliniuose teisės aktuose. Šiuo atveju nenustačius pakankamai objektyvių duomenų, leidžiančių konstatuoti, kad šokoladas su lazdyno riešutais buvo nesaugus ar kad jo ženklimas neatitiko teisės aktų reikalavimų, Tarnybai neatsirado pareigos teisės normų pagrindu taikyti poveikio priemones.

Pareiškėjo argumentai dėl Reglamento Nr. 2017/625 9 straipsnio, jog Tarnyba privalėjo tęsti kontrolę mažmeninėje prekyboje nepagrįsti, nes pareiškėjas nepagrįstai plėsdamas Reglamento Nr. 2017/625 reikalavimų turinį, klaidingai aiškina valstybinės kontrolės tikslą tikrinimo aspektu. Maisto įstatymas numato, kad valstybinė maisto kontrolė apima visus maisto tvarkymo etapus, įskaitant rinką, o Tarnyba turi teisę paimti mėginius valstybinei maisto kontrolei, įskaitant kontrolinius pirkimus. Rinkos ribojimo priemonės taikomos nustačius pakankamai duomenų apie maisto saugos ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus. Nagrinėjamu atveju Tarnyba įvertino pareiškėjo pateiktą informaciją ir atliko neplaninį gamintojo patikrinimą, kurio metu nagrinėjamos partijos likučio gamintojo sandėlyje nebuvo, kitų analogiškų skundų nebuvo gauta, o patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta. Tai reiškia, kad Tarnyba neturėjo pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo taikyti papildomas rinkos kontrolės priemones (mažmeninės prekybos vietų tikrinimas ar rinkos ribojimo priemonės).

Pagal Reglamento 2017/625 9 straipsnį kompetentingos institucijos oficialią kontrolę vykdo reguliariai, atsižvelgiant į riziką ir turimą informaciją apie galimus pažeidimus. Tačiau ši nuostata nereikalauja kompetentingai institucijai atlikti visų įmanomų kontrolės veiksmų kiekvienu atveju. Kontrolės priemonių apimtis parenkama atsižvelgus į nustatytas aplinkybes, surinktus duomenis ir vertinamą riziką. Nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyta objektyvių duomenų, leidžiančių daryti išvadą apie sisteminę ar tęstinę riziką vartotojų sveikatai. Pažymėjo, kad Reglamento Nr. 852/2004 nuostatos bei RVASVT principai grindžiami tuo, kad maisto gamybos procese gali egzistuoti biologiniai, cheminiai ir fiziniai pavojai, kurių rizika turi būti identifikuojama, vertinama ir valdoma taikant tinkamas kontrolės priemones. Todėl vien aplinkybė, kad natūralios kilmės žaliavos perdirbimo procese teoriškai gali pasitaikyti pavienių natūralios kilmės dalelių, savaime nereiškia, kad produktas neatitinka maisto saugos reikalavimų ar yra nesaugus Reglamento Nr. 178/2002 prasme. Europos Sąjungos teisės aktai, Lietuvoje galiojantys su maisto sauga susiję įstatymai įtvirtina rizikos valdymą, o ne absoliutaus rizikos nebuvimo garantiją.

Paaikšino, kad pareiškėjas nepagrįstai remiasi Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 8 dalimi, ne ši nuostata yra taikoma tais atvejais, kai nustatoma, kad konkretus maistas neatitinka maisto saugos reikalavimų. Tyrimo metu nebuvo surinkta pakankamai objektyvių duomenų, leidžiančių konstatuoti, kad minimas produktas buvo nesaugus Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio prasme. Tai reiškia, kad nesant teisinio pagrindo taikyti rinkos ribojimo priemones ar reikalauti papildomų rizikos valdymo veiksmų negalima.

Tarnyba nesutinka su pareiškėjo teiginiu, kad Tarnyba vykdė gamintojo technologinio proceso, interesų gynimą. Vertinimas buvo grindžiamas surinktų duomenų visuma, įskaitant pareiškėjo pateiktą informaciją, gamintojo pateiktais duomenimis, produkto ženklinimu, kontrolės metu nustatytais faktais, įsivertinant taikytinų teisės aktų reikalavimus. Ta aplinkybė, kad Rašte pateiktos išvados nesutampa su pareiškėjo lūkesčiais, nesudaro teisinio pagrindo dėl privačių, o ne viešųjų interesų, gynimo. Atsižvelgus į nustatytas aplinkybes ir taikytiną teisinį reglamentavimą, Tarnyba neturėjo teisinio pagrindo pripažinti produktą nesaugiu, įpareigoti gamintoją pakeisti ženklinimą pareiškėjo siūloma formuluote, taikyti produkto pašalinimo iš rinkos priemones.

Tarnybos atstovė Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepiame išdėstytus argumentus.

Skundas atmestinas

Byloje pateiktais duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026-02-09 skundu „Dėl nesaugių maisto produktų ir tinkamo ženklinimo pažeidimų“ kreipėsi į Tarnybą. Nurodė, kad atsižvelgus į tai, kad produktas kelia pavojų visuomenės sveikatai, o gamintojas sąmoningai perkelia gamybinio broko riziką pirkėjams, prašė: 1) atlikti neplaninį patikrinimą AB „Vilniaus Pergalė“ gamybos padalinyje; 2) įpareigoti gamintoją pakeisti ženklinimą į informatyvų, aiškiai išpėjantį apie kietų riešuto kevalo dalių keliamą mechaninio sužalojimo riziką; 3) įvertinti šios partijos saugumą ir spręsti klausimą dėl jos išėmimo iš rinkos.

Tarnybos Priežiūros departamento Vilniaus apygardos priežiūros skyriaus 2026-02-24 raštu Nr. B6-(1.19E)-2642 „Dėl pranešimo (skundo) tyrimo“ atsakė pareiškėjui. Be kita ko, rašte informuota, kad AB „Vilniaus Pergalė“ konditerijos ceche 2026-02-18 atlikto patikrinimo metu

vardotojo pranešime nurodyto produkto „Juodasis šokoladas Pergalė su sveikais lazdyno riešutais“ gamybinio proceso metu, užtikrinant maisto saugą ir taikant savikontrolės priemones, pažeidimų nenustatyta. Pažymėta, kad daugiau vartotojų pranešimų dėl įmonės AB „Vilniaus Pergalė“ gaminamų šokoladų su riešutais, kokybės ir saugos Tarnyboje negauta.

Pareiškėjas 2026-02-25 skundu „Dėl nepagrįstų ir neišsamių 2026-02-24 rašto Nr. B6-(1.19E)-2642 tyrimo išvadų peržiūrėjimo“ (toliau – 2026-02-25 skundas) kreipėsi į Tarnybos direktorių. Nurodė, kad nesutinka su Tarnybos Priežiūros departamento Vilniaus apygardos priežiūros skyriaus atlikto tyrimo išvadomis. Rašte teigiama, kad užrašas apie galimas organinės kilmės priemaišas (kevalus) yra „savanoriško pobūdžio informacija“. Pareiškėjas su tuo nesutinka. Pagal Reglamentą Nr. 178/2002, maistas laikomas nesaugiu, jei jis yra pavojingas sveikatai. Kadangi vartodamas šį produktą patyrė traumą (nulūžo dantis), produktas objektyviai yra nesaugus. Remiantis tuo pačiu Reglamentu bei Reglamentu Nr. 1169/2011, informacija apie maistą negali klaidinti vartotojo, ypač produkto saugumo klausimais. Jei gamintojas žino, kad jo technologinis procesas nėra pajėgus 100 proc. pašalinti dantis laužančių svetimkūnių, tokia informacija tampa ne „savanoriška pramoga“, o būtina saugos sąlyga, be kurios vartotojas negali priimti saugaus sprendimo vartoti produktą. Savanoriškas užrašas jokių būdu neatleidžia gamintojo nuo atsakomybės už nesaugų produktą ir negali būti naudojamas kaip pateisinimas vartotojo patirtai traumai. Tarnybos išvada, kad produktas saugus dėl esamo nekonkreto užrašo, prieštarauja Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalies bei Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsniui. Remiantis šiais teisės aktais, saugaus maisto vertinimas yra nedalomas: 14 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies nustato bazinį reikalavimą: nesaugus maistas, kuris kenkia sveikatai ar netinka vartoti, į rinką nepateikiamas; 14 straipsnio 3 dalis nurodo, kad nustatant, ar maistas saugus, privaloma atsižvelgti į: a punktą: „įprastas sąlygas, kuriomis vartotojas šį maistą vartoja“. Šokoladas su riešutais yra kramtomas produktas, kurį vartodamas asmuo pagrįstai nesitiki rasti dantis laužančių kietų svetimkūnių; b punktą: „į vartotojui suteiktą informaciją etiketėje apie tai, kad reikia vengti konkretaus maisto produkto neigiamo poveikio sveikatai“. Šiuo atveju gamintojo pateiktas aptakus užrašas apie „natūralias priemaišas“ neinformuoja vartotojo apie specifinį pavojų – fizinę traumą ar dantų sulaužymą. Kadangi informacija etiketėje nėra aiški ir neleidžia vartotojui išvengti konkretaus neigiamo poveikio sveikatai, toks maistas pagal Reglamento 14 straipsnio 3 dalies b punktą privalo būti pripažintas nesaugiu. Maisto įstatymas nenumato jokių išimčių: jei gamintojas negali techniškai užtikrinti, kad produkte nebus dantis laužančių kevalų, o etiketėje nėra pateikiamas tiesioginis ir aiškus įspėjimas apie traumų riziką, toks produktas pagal Reglamento 14 straipsnio 1 dalį apskritai negali būti teikiamas į rinką. Dabartinis „savanoriškas informavimas“ yra tik pavojaus maskavimas, kuris neatitinka saugos kriterijų.

Dėl vartotojų klaidinimo ženklinimu nurodė, kad produktas vadinamas „...su sveikais lazdyno riešutais“. Žodis „sveikas“ sukuria pagrįstą lūkestį, kad ingredientas yra visiškai paruoštas saugiam vartojimui. Kevalo fragmentas tiesiogiai prieštarauja šiai deklaruojamai savybei, todėl toks ženklinimas klaidingai informuoja vartotoją apie produkto pobūdį ir saugumą. Tarnybos Rašte teigiama, kad užrašas apie priemaišas atitinka „technologines aplinkybes“. Tokia pozicija nepagrįstai perkelia gamybos riziką vartotojui. Vartotojas neprivalo prisiimti atsakomybės už netobulas gamintojo technologijas. Jei gamybos procesas leidžia kietiems svetimkūniams patekti į galutinį produktą, vienintelė leistina opcija saugumui užtikrinti yra aiškus vartotojo informavimas. Produktas turi būti ženklinamas pateikiant išsamią informaciją apie konkrečią traumos riziką, kad vartotojas suvoktų galimas pasekmes, užuot palikus informacijos turinį tik gamintojo nuožiūrai.

Tarnyba tyrimą atliko formaliai, apsiribodama tik gamintojo savikontrolės dokumentų peržiūra gamybos vietoje. Tarnybos rašte nurodytas motyvas, kad gamyklos sandėlyje tiriamos partijos prekių nebuvo, negali pateisinti tyrimo nutraukimo ir konstatuoto pažeidimų nebuvimo. Pagal Reglamento 2017/625 9 straipsnį, kompetentingos institucijos privalo atlikti valstybinę kontrolę visiems veiklos vykdytojams reguliariai, atsižvelgdamos į riziką ir reaguodamos į įtarimus dėl galimų pažeidimų. Gavusi informaciją apie konkretų sužalojimą ir gamintojo prisipažinimą dėl technologinio neįmanomumo užtikrinti saugą, Tarnyba privalėjo išplėsti tyrimą už gamyklos ribų. Pagal Maisto įstatymo 11 straipsnio 1 dalį, valstybinė maisto kontrolė apima visus maisto tvarkymo etapus. Tai reiškia, kad Tarnyba, nustačiusi, jog produkcija jau išvežta iš gamybos vietos, privalėjo tęsti kontrolę

kituose etapuose – mažmeninės prekybos vietose (pvz., tinklo „Iki“ parduotuvėse), kur ši nesaugi partija vis dar platinama. Pagal Maisto įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, Tarnyba turi teisę ir pareigą paimti mėginius laboratoriniams tyrimams, įskaitant kontrolinius pirkimus. Gavus informaciją apie konkretų sužalojimą ir gamintojo pripažintą riziką, Tarnyba privalėjo atlikti kontrolinį pirkimą ir fiziškai įsitikinti produkto (partijos) sauga. Pagal Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalį, nustatius, kad viena produkto dalis yra nesaugi, atsiranda teisinė prielaida, jog visa partija yra nesaugi, nebent po išsamaus įvertinimo būtų įrodyta kitaip. Institucija turėjo imperatyvią pareigą nedelsiant patikrinti šią prielaidą rinkoje, o ne apsiriboti suinteresuotos šalies (gamintojo) popierine deklaracija apie „veikiančią“ įrangą. Pagal Patikrinimų taisykles, patikrinimas turi būti atliekamas siekiant nustatyti realią atitiktį saugos reikalavimams. Tyrimo užbaigimas konstatuojant, kad „įranga geros būklės“, kai tuo pačiu metu vartotojas patiria traumą dėl tos įrangos nepajėgumo pašalinti svetimkūnių, rodo akivaizdų patikrinimo tikslų nepasiekimą ir procedūrinį pasyvumą. Tyrimo nutraukimas neįsitikinus, kad nesaugūs produktai pašalinti iš prekybos vietų, tiesiogiai neužtikrina viešojo intereso ir pažeidžia pamatinį vartotojų saugumo principą, numatytą tiek nacionaliniuose, tiek ES teisės aktuose. Pats gamintojas savo raštuose oficialiai patvirtina, kad negali užtikrinti visiško produkto saugumo: AB „Vilniaus Pergalė“ 2026-01-26 rašte Nr. S11/26-46 nurodo: „Nepaisant taikomų kontrolės priemonių, natūralios kilmės riešutų tiekime gali pasitaikyti organinės kilmės priemaišų tokių kaip riešuto kevalai ar jų dalys“; 2026-02-03 rašte Nr. S107/26-60 gamintojas dar kartą pabrėžia: „...šokolado gaminiuose su riešutais, net ir laikantis visų galiojančių technologinių procesų [...] objektyviai gali pasitaikyti organinės kilmės priemaišų, pavyzdžiui, smulkių riešuto kevalo fragmentų“, bei pripažįsta, kad „...visiškas [priemaišų] eliminavimas nėra techniškai įmanomas“. Šie teiginiai įrodo, kad rizika vartotojui yra nuolatinė ir gamybiškai sąlygota, todėl Tarnybos išvada, kad saugos informacija gali būti „savanoriška“, yra teisiškai ir logiškai klaidinga. Pareiškėjas prašė: 1) peržiūrėti tyrimo išvadas ir pripažinti, kad produktas negali būti laikomas saugiu, jei egzistuoja tikimybė, kad jame bus dantis laužančių kevalo dalių, o tiriamuoju atveju ši tikimybė yra patvirtintas faktas; 2) įpareigoti gamintoją pakeisti ženklينimą, užtikrinant, kad etiketėje būtų pateikta aiški, informatyvi ir tiesiogiai apie konkrečią traumos riziką įspėjanti informacija (pavyzdžiui, „ĮSPĖJIMAS: dėl naudojamų natūralių žaliavų produkte gali būti kietų riešutų kevalo dalelių. Vartoti atsargiai dėl galimo pavojaus dantų vientisumui.“); 3) vadovaujantis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 8 dalimi, įpareigoti gamintoją ir platintojus pašalinti iš rinkos produktus „Pergalė su sveikais lazdyno riešutais“ (visų partijų, kurių technologinis procesas identiškas), kol nebus užtikrintas tinkamas, konkretus ir neklaidinantis vartotojų įspėjimas apie fizinės traumos riziką.

Tarnyba skundžiamame Rašte informavo, kad išnagrinėjo pareiškėjo 2026-02-25 skundą, kuriame pareiškėjas nesutinka su VMVT Priežiūros departamento Vilniaus apygardos priežiūros skyriaus atlikto tyrimo išvadomis ir prašo jas peržiūrėti. VMVT, įvertinusi 2026-02-25 skunde nurodytus argumentus, taip pat VMVT apygardos priežiūros skyriaus atlikto tyrimo medžiagą, nustatytas faktines aplinkybes ir taikytiną teisinį reglamentavimą, pateikė atsakymą pagal kompetenciją. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 1 dalimi, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – Taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, 35 punkte nurodyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Tarnyboje gauti skundai nagrinėjami vadovaujantis Skundų dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos veiksmų ir (ar) neveikimo ir administracinių sprendimų teikimo, priėmimo ir nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašu, patvirtintu Tarnybos direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. B1-790 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje“ (toliau – Aprašas).

Dėl maisto saugos vertinimo nurodoma, kad vadovaujantis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalimi, rinkai negali būti pateikiamas nesaugus maistas. Vertinant, ar maistas yra nesaugus, turi būti atsižvelgiama į įprastas jo vartojimo sąlygas ir vartotojui pateikta informacija,

įskaitant informaciją produkto etiketėje. Sprendžiant dėl konkretaus produkto ar jo partijos nesaugumo, būtini pakankami objektyvūs duomenys, leidžiantys nustatyti, kad nesaugus buvo būtent nagrinėjamas maistas. Maisto įstatyme nustatyta, kad maistas laikomas saugiu, jeigu vartojamas įprastomis ar pagrįstai numatomomis sąlygomis nekelia rizikos vartotojų sveikatai arba ši rizika neviršija teisės aktuose leidžiamo lygio. Nagrinėjamu atveju VMVT nebuvo pateiktas pats svetimkūnis ar kitų duomenų jam identifikuoti, nebuvo galimybės objektyviai nustatyti, koks konkretus objektas ar medžiaga sukėlė pareiškėjo nurodytą traumą. Daugiau analogiškų skundų dėl to paties produkto VMVT negauta, o 2026-02-18 atlikto neplaninio patikrinimo metu gamybos proceso, savikontrolės ir taikomų rizikos valdymo priemonių pažeidimų nenustatyta. Pareiškėjo nurodytas vienkartinis sužalojimo atvejis, kai nėra objektyvių duomenų apie konkretų svetimkūnį, jo kilmę ar ryšį su nagrinėjamu produktu, nurodytų kitų analogiškų atvejų, taip pat ir nenustačius gamybos proceso ar savikontrolės pažeidimų, negali būti laikomas pakankamu pagrindu konstatuoti produkto ar jo partijos nesaugumą. Aplinkybė, kad naudojant natūralias žaliavas (riešutus) teoriškai gali pasitaikyti pavienių natūralios kilmės kietų dalelių, savaime nereiškia teisės aktų pažeidimo ir negali būti vertinama kaip neleistina rizika, jei gamintojas taiko pagrįstas ir pakankamas rizikos valdymo priemonės, įskaitant papildomą informaciją produkto etiketėje. Atsižvelgiant į tai, VMVT neturi pakankamai objektyvių duomenų konstatuoti, kad nurodytas produktas ar jo partija yra nesaugūs pagal teisės aktus.

Dėl informacijos apie galimas organinės kilmės priemaišas ir dėl produkto pavadinimo „su sveikais lazdyno riešutais“ informuota, kad bendrieji reikalavimai maisto ženklinimui yra nustatyti Reglamente Nr. 1169/2011. Pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalį maisto produktų ženklime privaloma (Privaloma informacija apie maistą – tam tikri duomenys, kurie pagal Sąjungos nuostatas turi būti teikiami galutiniam vartotojui (Reglamento Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies c punktas) pateikti nustatytą baigtinį informacijos sąrašą (maisto produkto pavadinimą, sudedamųjų dalių sąrašą, alergenų, tam tikrų sudedamųjų dalių ar jų kategorijų kiekį, grynąjį kiekį, tinkamumo vartoti terminą, kilmės šalį, maistingumo deklaraciją ir kt.). Pažymėtina, kad teisės aktai nenustato pareigos maisto produkto ženklavimo etiketėje nurodyti įspėjimų apie galimą mechaninę traumą ar natūralios kilmės fizinių priemaišų (pvz., riešutų kevalo fragmentų) pasitaikymo riziką. Pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį, informacija apie maistą negali klaidinti dėl maisto pobūdžio, savybių, sudėties ar gamybos būdo ir turi būti tiksli, aiški bei vartotojui lengvai suprantama. Patikrinimo metu įvertinus produkto ženklimą nustatyta, kad ant produkto pateiktas užrašas „Dedame visas pastangas užtikrinant kokybę, tačiau riešutuose gali būti organinės kilmės priemaišų“ yra papildoma gamintojo teikiama informacija apie galimą natūralios kilmės priemaišų pasitaikymą dėl naudojamos žaliavos pobūdžio. Tokia informacija laikytina savanoriška ir yra leidžiama, jeigu atitinka Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnio reikalavimus. Teisės aktai nenustato pareigos tokiu atveju pateikti konkretaus pobūdžio įspėjimą apie galimą mechaninę traumą. Įvertinus produkto ženklimą, nebuvo nustatyta, kad ši informacija pažeidžia Reglamento Nr. 1169/2011 reikalavimus ar klaidina vartotoją. VMVT taip pat pažymi, kad produkto pavadinimo žodis „sveikais“ šiame kontekste apibūdina riešutų formą, t. y. kad riešutai yra nesmulkinti, o ne nurodo atskirą produkto saugos ar sveikatingumo savybę.

Dėl technologinių aplinkybių ir taikomų kontrolės priemonių informuota, kad VMVT Priežiūros departamento Vilniaus apygardos priežiūros skyrius 2026-02-18 atliko neplaninį maisto tvarkymo subjekto patikrinimą įmonės AB „Vilniaus Pergalė“ konditerijos ceche. Patikrinimo metu buvo įvertintos gamybos sąlygos, naudojama įranga ir inventorių, žaliavų kontrolė, technologiniai procesai, kokybės užtikrinimo procedūros, RVASVT principais pagrįsta savikontrolė, receptūros ir ženklavimas. Patikrinimo metu nustatyta, kad įmonėje įgyvendinta RVASVT principais pagrįsta savikontrolės sistema, taikomos žaliavų ir proceso kontrolės priemonės, vykdomas mechaninis priemaišų šalinimas, o gamybos proceso pažeidimų nenustatyta. Gamintojo nurodoma aplinkybė, kad naudojant natūralias žaliavas teoriškai gali pasitaikyti organinės kilmės priemaišų, savaime nereiškia, kad konkretus produktas ar visa jo partija neatitinka maisto saugos reikalavimų. Ši aplinkybė buvo vertinta kartu su patikrinimo metu nustatytais duomenimis apie taikomas kontrolės priemones. Minėtas maisto produktas gaminamas pagal technologinę instrukciją (įmonės vadovo patvirtinta 2023-12-19) gamyboje naudojant gliaudytus lazdynų riešutus, kurie yra įmonėje pakepinami ir

ruošiami pagal riešutų kepinimo ir apdirbimo technologinę instrukciją. Lazdyno riešutų kokybė (jusliniai rodikliai, priemaišos) įvertinama įmonės laboratorijoje priėmimo metu ir po apdirbimo pakepinus vykdomas mechaninis susidariusių priemaišų pašalinimas cikloniniu įrenginiu ir papildomai sijojant vibraciniu sietu, o taip pat pagaminta produkcija yra tikrinama metalo detektoriumi. Užrašas „Dedame visas pastangas užtikrinant kokybę, tačiau riešutuose gali būti organinės kilmės priemaišų“ yra papildoma, savanoriškai gamintojo pateikiama informacija apie galimą natūralios kilmės dalelių (smulkių riešutų kevalo fragmentų) pasitaikymą dėl naudojamos natūralios žaliavos (lazdyno riešutų) pobūdžio. Toks užrašas nėra privalomas pateikti kaip informacija, nustatyta teisės aktuose, tačiau neprieštarauja ženklinimo reikalavimams, nes atitinka produkto „šokoladas su lazdyno riešutais“ pobūdį ir technologines aplinkybes.

Dėl tyrimo apimties ir kontrolės rinkoje informuota, kad pagal Reglamento 2017/625 9 straipsnį kompetentingos institucijos oficialią kontrolę vykdo reguliariai, atsižvelgiant į riziką ir turimą informaciją apie galimus pažeidimus. Maisto įstatymas numato, kad valstybinė maisto kontrolė apima visus maisto tvarkymo etapus, įskaitant rinką, o VMVT darbuotojai turi teisę paimti mėginius valstybinei maisto kontrolei, įskaitant kontrolinius pirkimus. Rinkos ribojimo priemonės taikomos nustačius pakankamai duomenų apie maisto saugos ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus. Maisto įstatymas taip pat numato VMVT teisę nustačius pažeidimus taikyti pateikimo rinkai ribojimo priemones. Nagrinėjamu atveju VMVT įvertino pareiškėjo pateiktą informaciją ir atliko neplaninį gamintojo patikrinimą. Kadangi patikrinimo metu nagrinėjamos partijos likučio gamintojo sandėlyje nebuvo, daugiau analogiškų skundų negauta, o patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta, VMVT neturėjo pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo taikyti papildomas rinkos kontrolės priemones, tokias kaip platesnės apimties mažmeninės prekybos vietų tikrinimas ar rinkos ribojimo priemonės. Tarnyba nurodė, kad atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir taikytiną teisinį reglamentavimą, VMVT neturi teisinio pagrindo pripažinti produktą nesaugiu, įpareigoti gamintoją pakeisti ženklinimą pareiškėjo siūloma formuluote, taikyti produkto pašalinimo iš rinkos priemones. VMVT konstatuoja, kad 2026-02-24 rašte Nr. B6-(1.19 E)-2642 pateiktos tyrimo išvados yra pagrįstos, todėl jos nekeistinos.

Ginčo situacijai yra aktualus toliau nurodytas teisinis reglamentavimas, galiojęs ginčui aktualiu laikotarpiu, įskaitant tą, kuriuo remiasi šalys savo dokumentuose.

Maisto įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje reglamentuota, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal savo kompetenciją: įgyvendina maisto saugos, kokybės ir tvarkymo priežiūros bei maistui skirtų gyvūnų sergamumo mažinimo politiką, atsako už skubaus įspėjimo apie pavojų dėl maisto teikimą (1 punktas); atlieka maisto saugos ir kokybės tikrinimą (5 punktas); atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai (12 punktas).

Maisto įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, 2 dalyje nurodyta, kad Tarnyba tikrina, kad maistas, skirtas tiek vidaus rinkai, tiek eksportui, būtų saugus, tinkamai paženklintas, nepažeistų vartotojų interesų ir atitiktų šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimus. Kontrolė atliekama laikantis principo, kad maisto sauga žmonių sveikatai yra besąlyginis prioritetas.

Maisto įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad Vyriausybės įstaiga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, atlikdama šio įstatymo bei lydimųjų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolę, turi teisę: tikrinti maisto tvarkymo vietos higienos būklę ir maisto tvarkymo procesus (1 punktas); tikrinti maistą, jo ženklinimą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, maistui tvarkyti, patalpoms ir įrenginiams valyti ir taisyti naudojamas priemones, medžiagas ir įrenginius (3 punktas); tikrinti su šio įstatymo ir kitų teisės aktų laikymusi susijusius dokumentus bei maisto tvarkymo vietos savikontrolės sistemos medžiagą (4 punktas); Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka atlikti kontrolinius pirkimus, <...> (6 punktas).

Maisto įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad valstybinė maisto kontrolė yra atliekama Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka be išankstinio įspėjimo

(išskyrus atvejus, kai toks įspėjimas yra pagrįstas ir būtinas norint tinkamai atlikti valstybinę kontrolę), reguliariai, atsižvelgiant į riziką, pagal iš anksto parengtas ir patvirtintas programas (jose numatomas tikrinimų dažnumas ir kontrolės pobūdis), taip pat kilus įtarimų, kad buvo pažeisti šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai. Kontrolės metodai turi atitikti kontrolės tikslus. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, gavusi maisto tvarkymo subjekto prašymą atlikti valstybinę maisto kontrolę, sprendžia, ar valstybinė maisto kontrolė turi būti atliekama iš anksto įspėjus, ar ne. Jeigu nusprendžiama valstybinę maisto kontrolę atlikti iš anksto įspėjus, šis sprendimas nepanaikina galimybės atlikti valstybinę maisto kontrolę iš anksto neįspėjus.

VAĮ (suvestinė redakcija nuo 2025-12-24 iki 2026-04-30) 10 straipsnio 5 dalyje reglamentuota, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos (4 punktas); administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). VAĮ 10 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus. VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys. Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 1 dalimi, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių (suvestinė redakcija nuo 2022-09-03) 35 punkte nurodyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal šią Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodant Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Aprašo (suvestinė redakcija nuo 2024-02-15) 1 punkte nurodyta, kad Aprašas nustato skundų dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) veiksmų ir (ar) neveikimo ir administracinių sprendimų teikimo, priėmimo ir nagrinėjimo VMVT tvarką, taip pat priimtų administracinių sprendimų klaidų ištaisymo ir pripažinimo netekusiais galios tvarką. Aprašo 5 punkte nurodyta, kad skundą turi teisę paduoti asmenys, kai jie mano, kad yra pažeistos jų ar kitų asmenų teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Aprašo 7 punkte nurodyta, kad skundai dėl veiksmų ir (ar) neveikimo ar administracinių sprendimų, kuriais galimai padarytas asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimas, nagrinėjami VAĮ III skirsnyje „Administracinė procedūra“ nustatyta tvarka ir terminais. Administracinė procedūra baigiama administracinės procedūros sprendimo priėmimu, kuriame nurodoma, ar skundas pasitvirtino, ar nepasitvirtino. Tuo atveju, jei skundas dėl administracinio sprendimo pagrįstumo ar teisėtumo trūkumų pasitvirtina, nurodoma, kokių Aprašo 4 ir (ar) 5 skyriuose nurodytų ar kitų veiksmų imtasi. Aprašo 8 punkte nurodyta, kad asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, arba asmeniui, kuris su skundu kreipėsi dėl kito asmens galimo teisių ar teisėtų interesų pažeidimo, teisės aktuose nustatyta tvarka užtikrinama galimybė įgyvendinti VAĮ 22 straipsnyje nustatytas teises. Aprašo 14 punkte nurodyta, kad skundus dėl VMVT Priežiūros departamento apygardos skyriaus raštu priimtų administracinių sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo nagrinėja VMVT Priežiūros departamentas. Aprašo 18 punkte nurodyta, kad administracinės procedūros sprendimas įforminamas ir priimamas VMVT direktoriaus ar jo įgalioto asmens pasirašytu raštu dėl asmens skundo per 20

darbo dienų nuo asmens skundo gavimo dienos arba nuo visų Aprašo 3 skyriuje nurodytų dokumentų gavimo dienos, išskyrus atvejį, kai VAI 25 straipsnyje nustatyta tvarka stabdoma administracinė procedūra. Jeigu skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti kita darbo diena. Aprašo 41 punkte nurodyta, kad administracinis sprendimas priimamas ir įforminamas VAI 10 straipsnyje nustatyta tvarka ir jo turinys turi atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalį.

Patikrinimų taisyklių (suvestinė redakcija nuo 2024-11-01) 22 punkte nurodyta, kad neplaniniai patikrinimai gali būti vykdomi: gavus skundą dėl konkretaus ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo, kai įvertinus turimą informaciją kyla įtarimų, kad ūkio subjekto veikla gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms (22.4 papunktis).

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Tarnybos Rašto teisėtumo.

Pažymėtina, kad Tarnyba išnagrinėjo pareiškėjo 2026-02-25 skundą ir priėmė administracinį sprendimą – Raštą, kaip numatyta VAI 2 straipsnio 3 dalyje, Rašte yra nurodyta data, numeris, išvada dėl skundo tyrimo, faktinis ir teisinis pagrindas, aplinkybės ir motyvai, sprendimą priėmęs asmuo ir apskundimo tvarka (VAI 10 straipsnio 5 dalis, Aprašo 41 punktas).

Pagal LVAT praktiką, pareiškėjo suformuluotas skundo pagrindas ir dalykas apsprendžia pareiškėjo ginčijamo teisinio santykio ribas, o kartu ir ribas, kuriose teismas turi nagrinėti bylą (žr., pvz., LVAT 2016-08-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1942-502/2016). Pagal dispozityvumo principą bylos nagrinėjimo dalyką, t. y. savo pažeistos teisės ar įstatymo saugomo intereso gynbos būdą bei apimtį, nustato pareiškėjas, skunde suformuluodamas savo materialinį teisinį reikalavimą (skundo dalyką) bei nurodydamas aplinkybes, kurioms grindžia savo reikalavimą (skundo pagrindą). Teismas, kaip ginčą dėl teisės sprendžianti institucija, neturi teisinio pagrindo pats suformuluoti skundo dalyką ir pagrindą (2014-08-27 nutartis administracinėje byloje Nr. AS¹⁴⁶-674/2014). LVAT yra nurodęs, kad asmuo, nepriklausomai nuo dokumento, kuriuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, pobūdžio (skundas, pareiškimas, prašymas), turi teisę, kad šis kreipimasis būtų išnagrinėtas ir į jį būtų atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka (2018-09-18 nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-651-624/2018).

Byloje pateiktas pareiškėjo 2026-02-25 skundas Tarnybos direktoriui rodo, kad pareiškėjas prašė peržiūrėti Tarnybos tyrimo išvadas ir pripažinti, kad produktas negali būti laikomas saugiu, įpareigoti gamintoją pakeisti ženklينimą, vadovaujantis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 8 dalimi įpareigoti gamintoją ir platintojus pašalinti iš rinkos produktus, iki kol nebus užtikrintas tinkamas, konkretus ir neklaidinantis vartotojų įspėjimas apie fizinės traumos riziką.

Komisija pažymi, kad Tarnybai tenka pareiga remiantis teisės aktais objektyviai ir išsamiai įvertinti pareiškėjo 2026-02-25 skundą.

Dėl pareiškėjo 2026-02-25 skunde nurodyto prašymo peržiūrėti tyrimo išvadas ir pripažinti, kad produktas negali būti laikomas saugiu, jei egzistuoja tikimybė, kad jame bus dantis laužančių kevalo dalių, o tiriamuoju atveju ši tikimybė yra patvirtintas faktas pažymėtina, kad įvertinus Tarnybos Raštą matyti, kad Tarnyba išnagrinėjo pareiškėjo 2026-02-25 skundo prašymą peržiūrėti tyrimo išvadas. Tarnyba Rašte konstatavo, jog Tarnybos 2026-02-24 rašte Nr. B6-(1.19 E)-2642 pateiktos tyrimo išvados yra pagrįstos, todėl jos nekeistinos. Taigi, Tarnybos Rašto turinys rodo, jog pareiškėjo prašymas peržiūrėti tyrimo išvadas Tarnybos buvo įvykdytas.

Įvertinus Tarnybos Raštą matyti ir tai, kad Tarnyba išnagrinėjo pareiškėjo Rašte keliamą klausimą dėl produkto saugumo. Rašto 1 dalyje „Dėl maisto saugos vertinimo“ yra nurodytos Tarnybos nustatytos aplinkybės (nebuvo pateiktas konkretus objektas ar medžiaga, kuris sukėlė pareiškėjo nurodytą traumą, kitų skundų Tarnyba negavo, 2026-02-18 atlikto gamybos proceso patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta), kuriomis remdamasi Tarnyba padarė išvadą jog pagal teisės aktus neturi pakankamai objektyvių duomenų konstatuoti, kad nurodytas produktas ar jo partija yra nesaugūs.

Pareiškėjas skunde Komisijai nesutinka su Tarnybos argumentu, jog nesaugumo negalima konstatuoti nepateikus paties svetimkūnio, kaip neproporcingu ir formaliu, nes administracinėje teisėje galioja įrodymų visumos principas, o šiuo atveju priežastinį ryšį tarp produkto vartojimo ir

žalos sveikatai patvirtina odontologo išvada, reikalavimas identifikuoti kietą dalelę tarp sukramtyto maisto likučių yra neadekvatus. Taigi, iš pareiškėjo skundo Komisijai matyti, kad pareiškėjas neginčija aplinkybės, jog nepateikė Tarnybai riešuto kevalo dalies, kuri, anot pareiškėjo, buvo traumos priežastis. Atsižvelgus į tai, Tarnyba Rašte pagrįstai nurodė, kad šis daiktas (kevalo dalis) Tarnybai nebuvo pateiktas, todėl Tarnyba negalėjo nustatyti jo ryšio su nagrinėjamu produktu.

Iš Rašto matyti, kad nagrinėdama pareiškėjo prašymą dėl produkto saugos, Agentūra vadovavosi Maisto įstatymo nuostata, jog maistas laikomas saugiu, jeigu vartojamas įprastomis ar pagrįstai numatomomis sąlygomis nekelia rizikos vartotojų sveikatai arba ši rizika neviršija teisės aktuose leidžiamo lygio. Nors Rašte nenurodytas konkretus Maisto įstatymo straipsnis ir dalis, kuriame yra ši Rašte nurodyta nuostata, tačiau matyti, kad tai apibendrinta Maisto įstatymo 2 straipsnio 12 dalies nuostata. Pažymėtina ir tai, kad Tarnyba vadovavosi Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi bei Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalimi (jog rinkai negali būti pateikiamas nesaugus maistas). Iš Rašte nurodytų teiginių – vertinant, ar maistas yra nesaugus, turi būti atsižvelgiama į įprastas jo vartojimo sąlygas ir vartotojui pateikta informaciją, įskaitant informaciją produkto etiketėje, galima suprasti, kad Tarnyba vadovavosi ir Reglamento 14 straipsnio 3 dalies a ir b punktų nuostatomis.

Atsižvelgus į tai darytina išvada, kad vertindama produkto saugą, Tarnyba pagrįstai vadovavosi teisiniu pagrindu – Maisto įstatymo 2 straipsnio 12 dalimi, 4 straipsnio 1 dalimi bei Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 ir 3 dalimis, atsižvelgė į visas nustatytas nagrinėjamo atveju reikšmingas aplinkybes ir padarė pagrįstą išvadą, jog neturi duomenų konstatuoti, kad aptariamas produktas ar jo partija yra nesaugūs. Pažymėtina, kad dėl produkto etiketėje nurodytos informacijos ir ženklinimo Tarnyba pasisakė kitose Rašto dalyse.

Dėl pareiškėjo 2026-02-25 skunde nurodyto prašymo įpareigoti gamintoją pakeisti ženklimą, užtikrinant, kad etiketėje būtų pateikta aiški, informatyvi ir tiesiogiai apie konkrečią traumos riziką išpėjanti informacija pasisakytina, kad įvertinus Tarnybos Raštą matyti, kad Tarnyba išnagrinėjo pareiškėjo 2026-02-25 skunde keliamą klausimą dėl įpareigojimo gamintoją pakeisti produkto ženklimą (Rašto 2 dalis „Dėl informacijos apie galimas organinės kilmės priemaišas ir dėl produkto pavadinimo „su sveikais lazdyno riešutais“ ir 3 dalis „Dėl technologinių aplinkybių ir taikomų kontrolės priemonių“). Rašte nurodyti teisės aktai, kuriuose reglamentuoti reikalavimai maisto ženklinimui, t. y. Reglamentas Nr. 1169/2011, šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies c punktas, 7 straipsnis, 9 straipsnio 1 dalis (maisto produktų ženklinime privaloma pateikti nustatytą baigtinį informacijos sąrašą). Rašte nurodyta, kad teisės aktai nenustato pareigos nagrinėjamu atveju pateikti konkretaus pobūdžio išpėjimą apie galimą mechaninę traumą.

Pareiškėjas skunde Komisijai su tuo nesutinka laikydamas tai klaidinga interpretacija, nes Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 3 dalies b punktas nurodo, kad vertinant saugą privaloma atsižvelgti į vartotojui suteiktą informaciją, kad būtų išvengta konkretaus neigiamo poveikio sveikatai, o privalomo sąrašo baigtinumas neatleidžia nuo pareigos pateikti saugą užtikrinančią informaciją. Be to, pagal Reglamento Nr. 1169/2011 7 straipsnį, informacija privalo būti aiški, nurodytas terminas „organinės priemaišos“ neleidžia vartotojui suvokti traumos rizikos. O gamintojo technologiniai ribotumai negalint visiškai pašalinti navalgomų daiktų, ši informacija privalo būti kritinė saugos informacija.

Komisija pažymi, kad atsižvelgus į Maisto įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 5 dalies 3 punkto nuostatas, Tarnybai suteikta teisė tikrinti maisto ženklimą. Pagal Maisto įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatas maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti teisės aktų nustatytus ženklinimo reikalavimus (5 punktas). Įvertinus Raštą matyti, kad nagrinėjamu atveju sprendama dėl produkto ženklinimo tinkamumo, Tarnyba vadovavosi Reglamento Nr. 1169/2011, kuriuo nustatomi informaciją apie maistą, visų pirma maisto produktų ženklimą, reglamentuojantys bendrieji principai, reikalavimai ir atsakomybė (1 straipsnio 2 dalis), nuostatomis. Tarnyba nustatė, kad aptariamam atveju produkto ženklinimas atitiko Reglamento Nr. 1169/2011 IV skyriaus Privaloma informacija apie maistą 9 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Iš Rašto matyti, kad Tarnyba įvertino ir ant produkto esantį užrašą „Dedame visas pastangas užtikrinant kokybę, tačiau riešutuose gali būti organinės kilmės priemaišų“. Tarnyba padarė išvadą,

kad šis užrašas laikytinas papildoma gamintojo informacija apie galimą natūralios kilmės priemaišų pasitaikymą, informacija yra leidžiama, atitinka Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio reikalavimus ir neklaidina vartotojų.

Komisija pažymi, kad šis užrašas ant produkto įspėja vartotojus apie galimas bet kokias priemaišas produkte, todėl sutiktina su Tarnybos Rašte išdėstyta pozicija, jog užrašas neklaidina, informacija yra aiški ir suprantama. Todėl Tarnyba Rašte pagrįstai nurodė, kad produktą žyminti informacija atitinka Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio nuostatas.

Dėl pareiškėjo 2026-02-25 skunde nurodyto prašymo vadovaujantis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 8 dalimi, įpareigoti gamintoją ir platintojus pašalinti iš rinkos produktus „Pergalė su sveikais lazdyno riešutais“ (visų partijų, kurių technologinis procesas identiškas), kol nebus užtikrintas tinkamas, konkretus ir neklaidinantis vartotojų įspėjimas apie fizinės traumos riziką pasisakytina, kad įvertinus Tarnybos Rašto turinį (3 dalis „Dėl technologinių aplinkybių ir taikomų kontrolės priemonių“ ir 4 dalis „Dėl tyrimo apimties ir kontrolės rinkoje“) matyti, kad Tarnyba išnagrinėjo pareiškėjo 2026-02-25 skunde keliamą produkto pašalinimo iš rinkos klausimą. Rašte nurodyti teisės aktai, t. y. Reglamento 2017/625 9 straipsnis, kuriuo rėmėsi Tarnyba taikydama kontrolės priemones. Rašte nurodyta, kad Tarnyba 2026-02-18 atliko maisto tvarkymo subjekto patikrinimą, kurio metu gamybos proceso pažeidimų nenustatė (įmonėje įgyvendinta RVASVT principais pagrįsta savikontrolės sistema, taikomos žaliavų ir proceso kontrolės priemonės, vykdomas mechaninis priemaišų šalinimas, produktas gaminamas pagal technologinę instrukciją). Rašte išdėstytų aplinkybių (įvertinta pareiškėjo pateikta informacija, atlikto gamintojo patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta, nustatyta, kad nagrinėjamos partijos likučio sandėlyje nebuvo, kitų analogiškų skundų negauta) pagrindu Tarnyba padarė išvadą, jog neturėjo pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo taikyti papildomas rinkos kontrolės priemones – mažmeninės prekybos vietų tikrinimas ar rinkos ribojimo priemonės.

Pažymėtina, kad valstybinė maisto kontrolė yra atliekama atsižvelgus į riziką, kontrolės metodai turi atitikti kontrolės tikslus (Maisto įstatymo 11 straipsnio 3 dalis). Reglamento 2017/625 9 straipsnio Oficialios kontrolės bendrosios taisyklės 1 dalyje nurodyta, kad kompetentingos institucijos reguliariai, remdamosi rizika ir pakankamai dažnai vykdo visų veiklos vykdytojų oficialią kontrolę, atsižvelgdamos į: nustatytą riziką, susijusią su (a) punktas): produktų, procesų, cheminių ar kitų medžiagų, kurios gali daryti poveikį maisto saugai, vientisumui ir visavertiškumui ar pašarų saugai, gyvūnų sveikatai ar gerovei, augalų sveikatai, arba, GMO ir augalų apsaugos produktų atveju, kurios taip pat gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, naudojimui (iv papunktis), bet kokią informaciją, rodančią tikimybę, kad vartotojai gali būti suklaidinti, visų pirma, dėl maisto pobūdžio, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, galiojimo laiko, kilmės šalies ar kilmės vietos, gamybos ar auginimo metodo (b punktas). Taigi, pagal nurodytą teisinį reglamentavimą (Reglamento 2017/625 9 straipsnį) kompetentingų institucijų veikla kontrolės srityje taip pat turi būti grindžiama nustatytos rizikos pagrindu.

Dėl pareiškėjo skunde nurodytų argumentų, jog Tarnyba turėjo tęsti visų partijų produktų patikrinimą (kontrolinius pirkimus) mažmeninės prekybos sektoriuje Reglamento 2017/625 9 straipsnio pagrindu, sutiktina su Tarnybos Rašte išdėstyta pozicija, kad Tarnyba, atlikusi patikrinimą gamybos procese ir nenustačiusi produktų gamybos pažeidimų, neturėjo pagrindo taikyti kontrolės priemonių kitame – mažmeninės prekybos sektoriuje ar priimti sprendimus dėl rinkos ribojimo.

Komisijos vertinimu, Rašte pagrįstai nurodyta, kad pareiškėjo nurodytas vienkartinis sužalojimo atvejis, kai nėra objektyvių duomenų apie konkretų svetimkūnį, jo kilmę ar ryšį su nagrinėjamu produktu, nurodytų kitų analogiškų atvejų, taip pat ir nenustačius gamybos proceso ar savikontrolės pažeidimų, negali būti laikomas pakankamu pagrindu konstatuoti produkto ar jo partijos nesaugumą. Rašte pagrįstai nurodyta ir tai, kad rinkos ribojimo priemonės taikomos nustatčius pakankamai duomenų apie maisto saugos ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus.

Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad Tarnyba, vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais, Raštu atsakė į pareiškėjo 2026-02-25 skunde keliamus klausimus. Atsakovės, kaip viešojo administravimo subjekto, Raštas atitinka VAI reikalavimus, dėl to jį naikinti nėra jokio pagrindo. LVAT praktikoje konstatuota, jog „<...> atsakovas savo kompetencijos ribose

įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų“ (2016-02-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016).

Remiantis išdėstyta, Komisija sprendžia, kad nėra teisinio ir faktinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo reikalavimą panaikinti atsakovės Raštą. Esant šioms aplinkybėms, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinius pareiškėjo skundo reikalavimus dėl atsakovės įpareigojimo atlikti veiksmus. Pareiškėjo skundas atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo (duomenys neskelbtini) 2026-05-14 patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingridos Sabaliauskienės

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas